

MODUL 2: Konsekvenser av AAS-bruk

Innhold:

Denne modulen tar for seg konsekvenser av AAS bruk. Både fysiske, psykiske og sosiale konsekvenser belyses.

Læremål:

A: Kjenne til helsekonsekvenser knyttet til bruk av anabole androgene steroider

B: Kjenne til sosiale og samfunnsmessige konsekvenser av dopingbruk

A: Kjenne til helsekonsekvenser knyttet til bruk av anabole androgene steroider

A:1	<p>Fysiske bivirkninger:</p> <p>Bruk av anabole steroider kan medføre en rekke kjente bivirkninger. Noen er kosmetiske og reversible, mens andre er livstruende og irreversible. Kjente bivirkninger er kviser, strekkmerker og hårtap. Utvikling av bryster, redusert størrelse på testiklene, nedsatt fruktbarhet, og i noen tilfeller varig sterilitet hos menn. Hjertesykdom. Leverskade. Strukturelle endringer i sentralnervesystemet som kan medføre redusert kognitiv funksjon.</p> <p>Bruk av AAS gir kraftig muskelvekst som kan resultere i skader i sener, senefester, blodårer og andre omkringliggende strukturer, da disse ikke følger samme hastighet i adaptasjonen (tilpasningen) til treningsbelastningen som muskelvevet gjør.</p> <p>Ungdom som begynner å bruke AAS før puberteten har startet, kan oppleve vekstforstyrrelse som følge av prematur lukking av vekstsonene i skjelettet. Dette kan medføre at slutthøyden blir redusert med 5-10 cm.</p>
A:2	<p>De psykiske bivirkningene vil variere og avhenge av i hvilken fase av bruken man befinner seg.</p> <p>Bruk av AAS kan deles inn i 3 faser:</p> <p>Fase 1: Startfasen kjennetegnes gjerne av oppstemthet, kraftig økt selvtillit, økt energi, redusert tretthet, redusert søvnbehov og økt sexlyst. Denne opplevelsen av intens velvære kan være med på å skape psykisk avhengighet.</p> <p>Fase 2: Denne fasen inntreffer på et senere tidspunkt i kuren, når brukerdosene er på det høyeste. Den preges av nedsatt impuls kontroll, aggressiv atferd, økende mistenksomhet og redusert empati. Uskyldige blikk, kommentarer eller gester fra familiemedlemmer, venner eller fremmede, kan av brukerne bli feiltolket som provoserende eller truende. En slik tilstand, som preges av paranoia, kan i kombinasjon med dårlig impuls kontroll lede til voldsutøvelse. Tilstanden kan ramme brukernes kjærester spesielt hardt, når brukeren opplever sjalusiparanoia.</p>

	Fase 3: Mellom kurene, hvor AAS-brukerne ikke tar AAS, opplever mange energiløshet, konsentrasjonsvansker, søvnforstyrrelser, redusert selvtillit, sosial tilbaketrekning og depresjon. Redusert seksuallyst er vanlig mellom kurene. De kognitive funksjonene kan bli dominert av svart-hvitt tenking med negativt innhold, noe som reduserer evnen til problemløsning. Noen AAS-brukere vil forsøke å behandle sin depressive tilstand med alkohol og rusmidler, noe som ytterligere reduserer søvnkvaliteten, hukommelsen, konsentrasjonsevnen og energinivået.
A:3	Flere faktorer påvirker alvorlighetsgraden av bivirkninger, inkludert genetikk, sårbarhet, stoffer, mengde og varighet av misbruk.
A:4	Du kan aldri være sikker på hvilke bivirkninger du vil få eller i hvor stor grad du vil bli påvirket av dem. Risikoen for bivirkninger, sykdom og skader som et resultat av forurensede produkter fra uhygieniske produksjonsforhold er også betydelig.

B: Kjenne til sosiale og samfunnsmessige konsekvenser av dopingbruk

B:1	Det er ulike regler i idretten, på treningssenteret og i samfunnet for øvrig. Norsk lov må alle forholde seg til, mens idrettens og treningssentrenes regler kun gjelder for medlemmer av NIF eller et treningssenter med avtale om å være Rent Senter. <i>Dette innebærer også at man kan sanksjoneres/ straffes for bruk av dopingmidler av flere instanser, og at strafferammen er ulik alt etter hvem som sanksjonerer.</i>
B:2	Sivil lovgivning: Norsk lovgivning sier blant annet at bruk, kjøp og salg av dopingmidler er forbudt.
B:3	Sivil lovgivning: Straffebestemmelsene knyttet til doping er regulert i straffelovens § 234 og legemiddeloven § 24 a. Strafferammen for bruk er bøter eller fengsel i inntil to år.
B:4	Sivil lovgivning: Legemiddeloven §24a: Det er forbudt uten lovlig adkomst å erverve, besitte eller bruke stoff som framgår av dopingforskriften.
B:5	Sivil lovgivning: Straffelovens § 234: Den som ulovlig tilvirker, innfører, utfører, oppbevarer, sender eller overdrar stoff som etter regler fastsatt av Kongen er ansett som dopingmiddel, straffes for dopingforbrytelse.
B:6	Flere av både de fysiske og de psykiske bivirkningene knyttet til bruk av AAS er av slik karakter at dette vil kunne påvirke også andre mennesker i brukerens omgangskrets samt tredjepart. Økt aggresjon, store humørsvingninger, redusert empati, tap av kontroll og nedsatt dømmekraft, vil blant annet kunne påvirke familie og venner av bruker både fysisk og psykisk.
B:7	Produksjon og salg av dopingmidler er en lukrativ business, hvor bakmenn kun er interessert i profitt av salget fremfor kjøpers vel og vel. Virksomheten med salg av dopingmidler innebærer ikke bare et brudd på straffelovens §234 men også økonomisk kriminalitet, noe de siste mediasaker viser.